

Шинээр ирж байгаа СДА-ууд монголоор ярих үү?

СДА нь Монголд ирээд тухайн байгууллагад томилогдон ажиллахаасаа өмнө арван долоо хоногийн монгол хэлний эрчимт сургалтанд хамрагдаж анхан шатны түвшинд ярих чадвартай болдог. СДА-нуудыг цаашид монгол хэлийг үргэлжлүүлэн суралцахад нь ЭТК-ын зүгээс дэмжлэг үзүүлдэг.

СДА-ны хамтран ажиллагч гэж хэн бэ?

Хамтран ажиллагч нь:

- СДА-тай ажлын ижил чиг үүрэгтэй
- Ажлын шинэ арга барилд суралцах хүсэл тэмүүлэлтэй
- СДА-ныг ажил үүргээ биелүүлэхэд нь дэмжлэг үзүүлдэг
- СДА-тай хамтран ажиллах хүсэлтэй

Ажлын удирдагч, хамтран ажиллагч нарын үүрэг хариуцлага юу вэ?

Ажлын удирдагч болон хамтран ажиллагч нарын хамгийн гол үүрэг хариуцлага нь СДА-г шинэ орчинд дасч, байгууллага, орон нутагтаа үр бүтээлтэй ажиллаж, амьдрахад нь урам зориг өгч, туслаж дэмжин, шаардлагатай бололцоо нөхцлөөр хангах явдал юм.

ЭТК шашны байгууллага мөн үү? СДА-ууд шашны номлогчид мөн үү?

ЭТК бол шашны бус, тухайн орны ард түмэнд мэргэжлийн туслалцаа үзүүлж, соёл, ёс заншлаас харилцан суралцах явдлыг дэмжих зорилготой байгууллага юм. ЭТК нь үйл ажиллагаа явуулж буй орныхоо шашин болон улс төрийн хэрэгт оролцож нөлөөлдөггүй.

СДА авч ажиллуулах хүсэлтээ хэрхэн гаргах вэ?

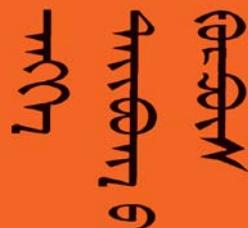
- Улаанбаатар дахь ЭТК-той холбоо барьж, СДА авч ажиллуулах өргөдлийн маягтыг бөглөн жил бүрийн 2 сарын 15-ны дотор ЭТК-т илгээнэ.
- ЭТК-ын хөтөлбөрийн ажилнууд өргөдлийн маягтыг хүлээн авч танилцан, шаардлага хангасан байгууллага, орон нутагтай холбоо барьж, СДА-тай ажиллах ажлын удирдагч, хамтран ажиллагч нартай уулзаж ажлын болон амьдрах нөхцлүүдийн талаар харилцан тохиролцоно.
- ЭТК нь СДА-уудын ажиллах орон нутаг, байгууллагыг сонгон тухайн байгууллагуудад урьдчилан мэдэгддэг.

СДА-ууд нь жил бүрийн 6-р сард Монголд ирж 10 долоо хоногийн бэлтгэл сургалтанд хамрагдан 8-р сарын сүүлчээр ажилдаа ордог.

Монгол дахь Энхтайвны Корпус

Улаанбаатар дахь ЭТК нь Монгол байгууллагуудтай хамтран ажиллаж, тухайн байгууллагын хэрэгцээ шаардлагад нийцэх СДА-нуудыг авч ажиллуулах талаар Вашингтон дахь төв байгууллагад хүсэлтээ гаргана. Үүний дагуу төв байгууллага нь СДА-ыг элсүүлэн, сонгон шалгаруулж Монгол улсад ажиллуулахаар томилдог.

Монгол дахь ЭТК нь шинээр ирсэн СДА-уудыг сургаж, тэдэнд бүх талын туслалцаа дэмжлэг үзүүлэх ба СДА-ны ажиллаж амьдарч буй орон нутаг, байгууллага дээр очин, тэдний ажил амьдралтай нь танилцан, ЭТК-ийн хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтэнд хяналт тавьж удирдан чиглүүлдэг. СДА-ны ажиллах 2 жилийн хугацаанд ЭТК нь СДА-ууд болон тэдний хамтран ажиллагч нарт зориулж мэргэжлийн сургалт семинар зохион байгуулдаг юм. ЭТК нь СДА-г өвдөх, яаралтай тусламж хэрэгтэй үед туслах үүрэгтэй.

Улаанбаатар-15160,
Төв Шуудан,
Шуудангийн Хайрцаг-1036

Утас : 311-518
Факс : 311-520

info@mn.peacecorps.gov
www.peacecorps.gov
mongolia.peacecorps.gov

МОНГОЛ ДАХЬ
ЭНХ ТАЙВНЫ КОРПУС

Энх тайвны корпус (ЭТК) нь гадаадын улс орнуудад нэн чухал шаардлагатай байгаа мэргэжлийн туслалцааг Сайн дурын ажилтнуудаараа (СДА) дамжуулан үзүүлэх зорилго бүхий Америкийн засгийн газрын байгууллага юм. ЭТК нь 1961 онд АНУ-ын Ерөнхийлөгч агсан Ж.Кеннедийн санаачлагаар дараах үндсэн 3 зорилготойгоор байгуулагдсан. Үүнд:

1. Ажиллаж байгаа орныхоо иргэдийн мэдлэг чадварыг дээшлүүлэхэд нь туслах
2. Ажиллаж байгаа орныхоо ард түмэнд Америк орон, Америк хүмүүсийг танин мэдэхэд туслах
3. Америкчуудад бусад орны ард түмнийг танин мэдэхэд туслах

ЭТК-ын эдгээр зорилгыг хэрэгжүүлэхээр одоогийн байдлаар дэлхийн 70 гаруй оронд 8000-аад СДА ажиллаж байна.

Сайн Дурын Ажилтнууд

ЭТК-ын СДА-ууд нь янз бүрийн гарал угсаа, нийгэм, улс төр болон эдийн засгийн давхаргыг төлөөлсөн АНУ-ын иргэд юм. Тэд очиж буй улс орондоо өөрийн чин хүслээр хоёр жилийн хугацаатай ажиллаж амьдрахаар ирсэн бүх насны хүмүүс байдаг.

ЭТК нь улс төрөөс ангид, шашны бус, санхүүгийн болон материаллаг туслалцаа үзүүлдэггүй байгууллага юм. СДА-ууд нь хүлээн авч буй байгууллагынхаа хэрэгцээ шаардлаганд тулгуурлан, тэдний өмнөө тависан зорилгоо биелүүлэхэд нь туслан хамтран ажилладаг. ЭТК-ын гол баримталдаг зарчим нь тухайн байгууллага, орон нутгийн иргэдийн ажиллах, амьдрах, сурч боловсрох чадавхийг бэхжүүлэхэд оршино.

Монгол дахь Энх Тайвны Корпус

Монгол Улсын Засгийн Газар, АНУ-ын Засгийн Газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу 1991 оноос хойш ЭТК нь тус улсад үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа бөгөөд өнгөрсөн хугацаанд нийт 700 орчим СДА Монголд ажиллаад байна. СДА нь 2 жилийн хугацаанд монгол хэл, соёл, зан заншил суралцаж Монголчуудын нэгэн адил нөхцөлд ажиллаж амьдардаг юм. Одоогийн байдлаар СДА-ууд нь Монгол улсын ихэнх аймагт доорх 4 чиглэлээр ажиллаж байна.

Англи хэлний боловсролын хөтөлбөр

Англи хэлний боловсролын хөтөлбөр нь оюутан, сурагч, хүүхэд багачууд, насанд хүрэгчдэд англи хэл заах, англи хэлний багш нарыг чадваржуулах, тэдэнд шинэлэг заах арга барил эзэмшихэд нь туслах, боловсролын байгууллагуудын англи хэлний сургалтын орчныг сайжруулах болон орон нутаг, хамт олны хөгжлийг дэмжих зорилготой.

Эрүүл мэндийн хөтөлбөр

Эрүүл мэндийн хөтөлбөр нь орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын явуулж буй үйл ажиллагааг дэмжиж, хэрэгжүүлж буй хөтөлбөрүүдэд туслалцаа үзүүлэн, нийгмийн эрүүл мэндийн хөтөлбөрийг насанд хүрэгчид, хүүхэд залуучуудад хүргэхэд нь хамтран ажиллагч нартаа дэмжлэг үзүүлэх зорилготой.

Орон нутагт түшиглэсэн хүүхэд залуучуудын хөгжлийн хөтөлбөр

Орон нутагт түшиглэсэн хүүхэд залуучуудын хөгжлийн хөтөлбөр нь хүүхэд залуучуудад амьдралын бэрхшээлийг даван туулах чадвараа нэмэгдүүлж өөрийн болон гэр бүлийн, цаашлаад орон нутгийнхаа хөгжилд хувь нэмэр оруулах иргэн болон төлөвшихөд нь нөлөөлөх зорилготой.

Орон нутагт түшиглэсэн эдийн засгийн хөгжлийн хөтөлбөр

Орон нутагт түшиглэсэн эдийн засгийн хөгжлийн хөтөлбөр нь бизнесийн байгууллагууд болон бизнес эрхлэгчдийн чадавхийг сайжруулах, бизнес, менежментийн сургалт зохион байгуулах, зах зээлийн эдийн засгийн суурь мэдлэг олгох болон бизнесийн англи хэл заах чиглэлүүдээр туслалцаа үзүүлэх зорилготой.

Амьдрах үр чадварын сургалт

2003 онд ЭТК нь НҮБ-ын Хүн амын сантай хамтарч өсвөр үеийнхнийг амьдрах үр чадварт сургах зорилгоор 10 цуврал номыг гаргасан. Энэхүү гарын авлага нь: *Удиртгал, Өөртөө итгэх итгэл, Холбоо тогтоох, Харилцаа, Сэтгэлийн хөдөлгөөнөө хянах, Төлөвлөлт хийх, Шүүмжлэлт сэтгэлгээ, Стрессийг зохицуулах нь, Бусдын зовлонг ойлгох нь, Шийдвэр гаргах* гэсэн цувралуудаас бүрдэнэ.

2008 онд ЭТК нь дээрх гарын авлагын үргэлжлэл болгон 11 дэх цуврал болох *"Бэлгийн амьдрал: БЗХӨ ба ХДХВ-аас сэргийлэх нь"* номыг гаргасан. Уг гарын авлага нь бусад номын хамт ашиглагдах ба мөн дангаараа ч хэрэглэгдэж болно. Энэ ном нь өсвөр насныхан амьдралдаа зөв шийдвэр гаргаж, улмаар өөрсдийгөө БЗХӨ болон ХДХВ/ДОХ-оос хамгаалахад зориулагдсан.

СДА-ыг элсүүлэх ба бэлтгэл сургалт

ЭТК нь СДА-уудыг тухайн хүлээн авч буй байгууллагуудын ажлын шаардлагад нийцүүлэн элсүүлдэг. Бусад шалгууруудад СДА-ны мэргэжил, мэдлэг, ажлын туршлага болон өөр соёл, зан заншил болон шинэ орчинд дасан зохицох чадвар зэрэг орно. Сонгогдсон СДА-ууд нь монгол хэл, соёл, зан заншилтай

танилцаж, Монгол орны нөхцөлд шаардагдах мэргэжлийн чиглэлийн эрчимт сургалтанд арван долоо хоногийн туршид хамрагддаг.

Ажил эрхлэлтийн нөхцөл

СДА нь хүлээн авч буй байгууллагадаа 2 жилийн хугацаатай ажиллана. СДА-ыг томилохдоо түүний мэдлэг чадварыг хүлээн авч буй байгууллагын хэрэгцээ шаардлагад аль болох нийцүүлэхийг зорьдог.

ЭТК-ын үүрэг:

- СДА-ыг сонгон шалгаруулж АНУ-д болон Монголд бэлтгэл сургалтанд хамруулах
- СДА-ны Монгол улсад ирэх буцах зардлыг хариуцах
- СДА-ны Монгол улсад амьдрах хугацааны хоол хүнс болон унааны зардлыг хариуцах
- Осол гэмтэлд өртөх, өвдөх үед эмнэлгийн тусламж үзүүлэх

Хүлээн авч буй байгууллагын үүрэг:

- СДА-ыг аюулгүй байдлыг хангасан, бүрэн тавилга бүхий орон байраар хангах
- СДА гэр эсвэл модон байшинд амьдрах тохиолдолд ус, түлээ түлшээр хангах
- СДА-ны ажил үүргийн хуваарь тодорхой байх
- СДА-тай хамтран ажиллах болон удирдан ажиллах хүмүүсийг томилох
- СДА-ны ажиллах орчныг бүрдүүлэх

ЭТК-ын СДА-ны талаар байнга тавигдаж байдаг асуултууд

Америкчууд гэрт эсвэл модон байшинд ганцаараа амьдарч чадах уу? Түлээгээ бэлтгээд галаа түлэх нь хэцүү биш үү?

Одоогоор Монголд амьдарч байгаа СДА-уудын 40 гаруй хувь нь гэрт амьдарч байна. Тэдэнд эхний үед дасан зохицоход зарим нэг хүндрэл гардаг ч ихэнхдээ гал түлж гэрт амьдрахдаа дуртай байдаг. Харин хүлээн авч байгаа байгууллага нь СДА-д ус авч, түлээгээ бэлтгэхэд нь туслах хэрэгтэй. Америкчууд хувийн орон зай, цаг хугацааг эрхэмлэн аль болох биеэ дааж амьдрах соирхолтой байдаг.

СДА-уудад Монголын өвөл хэтэрхий хүйтэн биш үү?

СДА-ууд Монгол улсад ирэхийнхээ өмнө өвлийн тухай, ямар хувцас авчрах хэрэгтэй талаар тодорхой мэдээлэл авсан байдаг. Ихэнх Америкчууд Монголын цаг агаартай адил төстэй орон нутгаас ирдэг.